

AZ INTERTAU KINGJEIRŐL

Az 1975. decemberében Budapesten megrendezett nemzetközi és országos galambkiállításon a King galambok több mint 600 példányukkal minden más fajtát messze megelőztek. Ez már egymagában is bizonyítja a fajta országos népszerűségét. A 60-as évek elején jelentek meg, majd szaporodtak el első fehér színű, kiállítási típusú képviselőik, de már akkor sejteni lehetett, hogy a hatalmas testű, de mégis kecses formákat mutató galamb diadalútja megkezdődött.

A Magyarországra került King alapanyag európai, sőt világviszonylatban is olyan kiváló minőségű volt, hogy a régi „nagyok” még most is megállnák a helyüket kései utódaik mellett, s ha nem is lennének fajtagyőztesek, a kiváló szintet feltétlenül elérik.

Fejlődés azonban kétségkívül megállapítható, elsősorban a színeseknél. A fehérek jelenleg is számszerű többségben vannak, de hegemoniájuk már évekkal ezelőtt veszélybe került. A kékek és az ezüstök utolérték őket, sőt egy-egy példányuk már el-el hódítja előlük a fajtagyőztes címet. Az ezüstök és a kékek előretérése azonban nem csupán tenyésztői érdem. Az ezüstök kitenyésztése a fehérekkel egyidőben és azokkal párhuzamosan történt, az ezüsthöz genetikailag nagyon közel álló kék színváltozat pedig a többi haszongalambfajtákhoz hasonlóan, viszonylag könnyen tenyészíthető. E három színváltozat átlagos minősége is jobb, mint a később kitenyésztett egyéb színűeké.

A feketék között egy hím, valamint a színgyőztes tojó, típusát és színét tekintve méltóbb helyet érdemelt volna a nemzetközi részlegben, mint az országosban. Minőségük szerintem teljesen azonos volt a legjobb fehérekkel, kékekkel vagy ezüstökkel.

Szerencse, hogy ezen galambok tenyésztőit nem befolyásolta az a tévhit, mely szerint a fekete King nem lehet fényes, fémes csillogású. Ez a veszélyesen halga felfogás úgy láthatott napvilágot, hogy írója félreérthette az eredeti amerikai standardnak azt a meghatározását, amely a fekete színt a szén színéhez hasonlítja. Én azt hiszem, nem szorul különösebb magyarázatra, hogy a standard szerkesztései nem a lignitre, hanem a kőszénre gondoltak, amely színének mélysége mellett csillog is. Azt pedig, hogy a fényes tollazat — elsősorban a nyakon — fémesen irizál, még a kezdő galambász is tudja.

Érdemes elidőzni a szinte divatosnak tekinthető sárga színű Kingek ketrecai előtt. Létszámuk a fehérekét hátszalnyira megközelítette, és a kiállított madarak mind mennyiségben, mind minőségben meghaladták az előző nagyobb kiállításokon bemutatott sárga Kingek szintjét. Víznyilvánvalóan kevesebb már közöttük a nemcsak még a sárgákra jellemző húzott, lapos fej, a fehér szívarványhártya (gyöngyszem), valamint a hosszú törzs, szárny és farok. Ugyanakkor feltűnően sok volt a tetszetős küllemű és színű példány. Számomra zavaró, hogy a legjobbak egymástól típus, szín és tollszerkezet szempontjából gyakran eltértek. Ettől függetlenül kiválóságukat nem lehetett kétségbe vonni. Valószínű, hogy ez a különbözőség nem annyira az eltérő tenyésztési elképzelések, hanem a különböző helyekről származás eredménye. Örvedetes, hogy egyes példányok típusuk tekintetében a fehéreket is megközelítik.

A sárga Kingeknél gyakori lazaság, a tollazat szőrössége viszont, sajnos, gyakran a legjobb példányoknál is tapasztalható.

Az elmúlt évekhez viszonyítva a fajta vörös színű képviselőinél láttam a legfeltűnőbb javulást. Ennek ellenére még nagyon messze vagyunk attól, hogy egy-egy példánytól eltekintve, vörös King-állományunk szín szintje elérje a más színűeknek akárcsak a jelenlegi minőségét is. Vannak azonban biztató jelek, melyek a fejlődést illetően optimistává tesznek. Így számító a típus javulása, a fénylő tollazatú, egyöntetű színű galambok szaporodása. A kiállított példányok

között a világos, sárgásba hajló színtől egészen a sötét bordóvörösig minden árnyalat megtalálható volt.

A formák heterogén volta elárulja, hogy e nagyon szép, de nehezen tenyészíthető színváltozat még az útkeresésnél tart. Magától érthető, hogy a több-kevesebb genetikai ismerettel rendelkező tenyésztők szín- és fajtakeresztezéssel kívánnak eredményt elérni. Azok, akik erre az útra léptek, számos buktatóval és zsákutcával számolhatnak. A kitartás és a szerencsével párosuló tenyésztői tudás azonban előbb-utóbb meghozza gyümölcsét, a legnagyobb jutalmat, az alkotó sikerélményét. Nem ítélem el azokat a tenyésztőket, akik külföldről szerzik be vörös Kingjeiket, azt azonban hibának tartom, amikor nem veszik észre, hogy ennek a színváltozatnak a tenyésztésében a külföldiek sem állnak jobban nálunk, sőt a szín intenzitását és mélységét tekintve mögöttünk járnak. Akik lenézik vörös állományunk jelenlegi minőségét, tekintsek akár a legjobb példányokat is műhelygalamboknak, amelyek pár éven belül nagyon kellemes meglepetést szerezhetnek.

A standard színek közül a barnát csupán egyetlen példány képviselte. Ebben a színben kivételesen a gyöngyszem az előírásos. A fajtaleírásnak megfelelő barna King nagyon mutatós galamb és több figyelmet érdemelne.

Véleményem szerint az olyan színű Kingeket, amelyek az eredeti fajtaleírás szerint nem bírálhatók, versenyen kívül, vagy egyáltalán nem kellene bemutatni. Egy szabályosan tarka King, ha típusa kiváló, nagyon tetszetős lehet, de természetesen nem tarthat igényt minősítésre. Ha nincs a ketrecen „versenyen kívül” felírás, a bíráló a minősítőlapra kénytelen felírni, hogy a galamb el nem fogadott színe miatt nem bírálható. A szemlélőben ez azt az érzést keltheti hogy a tenyésztő és a nevezést elfogadó egyesület vagy szövetség nem tudja, hogy mi a standard. Amikor a galamb vizsgázik, vizsgázik a tenyésztő, a bíráló, de a rendező szerv is.

Egy jól szereplő galamb még nem bizonyítja a tenyésztő tudását. Ha jó alpanyaggal indul, már az első tenyészévből kiváló fiatalokra húzhatja saját lábgyűrűjét. Ugyanakkor egy rutinos tenyésztő gyöngébb állománnyal indulva, évek hosszú során éri el ugyanazt az eredményt. Van tenyésztőnk, akinek kezében semmivé válik a jó anyag, a másikéban a gyöngye vagy a közepes is feljavul. Alapvető, hogy a tenyésztő ismerje a fajtaleírást, és tudja hogyan kell annak követelményeit elérni.

Nagyon meglepett, hogy egy jó tenyésztő a kiállítás alatt azt a kijelentést tette, mely szerint a King galamb súlya nem haladhat meg bizonyos felső határt, valamint a feje nem lehet nagy. Én is olvastam évekkal ezelőtt, a testmérettel kapcsolatosan ilyen felfogású cikket. Nos, én veszem a bátorságot, hogy ezzel a felfogással szembeszálljak. Az amerikai King tenyésztők fajtájuknak más haszongalambfajtáknál is hangsúlyosabb tulajdonságáról, a testsúly növeléséről sohasem mondtak le. Természetesen ez a fajta kiállítási típusára vonatkozik. Az amerikai kiállításokon minden galambot lemértek ugyan mérlegen, ezt azonban éppen az alsó 80 dkg-os súlyhatár ellenőrzése érdekében tették. Ma már ez is elmarad.

Bárki felvetheti a kérdést ezek után, hogy általában miért nem a különlegesen nagy súlyú galambok közül kerülnek ki a fajtagyőztesek? Ennek az az oka, hogy a standardban meghatározott arányok a legkönnyebben a 100—105 dkg körüli galamboknál érhetőek el, míg az ennél nagyobb súlyúak testarányai ritkán jók.

Ami a fej nagyságát illeti, csak utalok az amerikaiak által készített rajzokra, melyekről nyelv- és írástudás nélkül megállapítható, hogy a Kingnek bizony nagy és gömbölyű feje van. (Ezt egyébként a standard